

כל שעה פרק שני פסחים

מ"א.

עין משפט גזר מצוה

קעז א ב מ"י פ"ח מהל'
ק"פ הלכה ז ח סמג
לחין ט:
קעח ג מ"י פ"ו מהל'
חמץ הלכה ו טור
ז"ע א"ח סימן תפא
שע"ד:
קעט ד ה ו מ"י פ"ח
מהלכות ק"פ הל' ו
סמג לחין ט:
קפ א מ"י פ"ט מהלכות
ז טה הלכה ג:
קפא ח מ"י פ"ח מהל'
ק"פ הלכה י:

רבינו הנהאל

ת"ר ובשל מבושל במים,
אין לי אלא במים, שאר
משקים מנין, אמרת קל
וחומר מה מים שאין
מפיגין טעם הבשר אטור
שאר משקין שמפיגין
טעמו של בשר אינו דין
אטור, ר' אומר במים,
אין לי אלא במים שאר
משקין כמים, מי פירות
מנין, ת"ל ובשל מבושל
במים מכל מקום, לר'
דמפיק ליה מלשון בשול
אפילו צלי קדר, כיון שהוא
עשוי כמין בשול אטור
הוא, ות"ק דממעט מכח
הפגת הטעם צלי קדר
מותר שאינו מפיג טעמו.
ות"ק דמייתי ליה לשאר
משקין בק"ו ובשל מבושל
מאי עבדי ליה, מבעי
ליה דאפילו אם בשלו
אחר שצלאו או צלאו
אחר שבשלו חיבי, וכו'
ויסי דתנאי יוצאין ברקיק
השרוי אבל לא במבושל
ואע"פ שלא נימוח, הרי
לר' ויסי אע"פ כי ריקוק
זה אפיו הוא, כיון שבשלו
יצא מתורת אפיו והרי הוא
כמבושל, כך זה הבשר
אע"פ שצלאו, כיון שבשלו
יצא מתורת צלי, והרי הוא
כמבושל. צלאו כל יצרו
בגון דשרוי חרוכה פטור,
כי אינו חיבי אלא על גז
ועל מבושל. פירוש נא
אברנים, בגון שנגלה מעט.
אבל בשר חי לגמרי דלא
עבר באש כלא אינו חיבי.
אמר רב הסדא המבשל
בשבת בחמי טבריא פטור.
לדא תולדות אור הן,
פטור שבשלו בחמי טבריא
פטור. אמר רבא ועובר
משום דבעינן צלי אש
ולכא. אמר רבא אכל נא

לא שמיע כי בלומר לא סבירא ליה. אף על גב דתניא כותיבה
קסבר מתניתין פליגא:
מדאמר שמואל אין הלכה ברבי יוסי. השתא מדמי חומץ
לחרוסת וע"כ נראה לר"י דעולא דלמר לעיל זין כך
וצין כך אטור משום כך ארמינן
ניירא סמור סמור לכרמא לא מקרב
פליג אדרב כהנא דהא רב כהנא דלמר
אכל לתוך חרוסת לדברי הכל יספק
ולעולא לא אסר אלא משום כך ארמינן:
מאי לאו מדא מצמת
מחמע. קשה לר"י דלעיל קאמר י"א
אף נותן את החומץ ואח"כ וכו' ופרין
ולוקמא כר' יוסי דלמר שורן צמוזן
וחומץ צומתן משמע דתנא קמח' דיש
אומרים היינו ת"ק דר' יוסי דלית ליה
דחומץ חרוסת ואפילו הכי קאמר נותן
הקמח ואח"כ נותן את החומץ אלא
קסבר אע"ג דלא כמית חמועי נמי
לא מחמע ואור"י דלעיל איירי לפי
המסקנה דהכא:
אין מבשלים את הפסח לא במשקין
ובו'. תימה למה שנאו כאן אי
משום דתנא ירקות שלקות וצמזמות
א"כ גמר היה לו לעמוד צמזמן
אחריה: **איבא** בנייהו צ"י קדר.
פי' אי לוקה עליו אי לא אכל לכולי
עלמא פסול הו' ועשה נמי אית ציה
דלגי מחמת ד"ה הוא א כדארמינן צריש
כיזד זולין (לקמן עה): נתן מרוטבו על
החרס וחזר עליו יטול את מקומו ג נגע
בחרס על תנור יקלף את מקומו ג ובע
שאר משקין לא אינטרין למילף אלא
עולא אמר אפילו תימא ר"מ שאני הכא דאמר
קרא א ובשל מבושל ב"מ ת"ר ייכול צלאו כל
צורכו והא חיבי ת"ל לא האכלו ממנו נא
ובשל מבושל במים נא ובשל מבושל אמרתי
לך ולא שצלאו כל צורכו היכי דמי אמר רב
אשי דרשויה חרוכה תנו רבנן ייכול אבל כזית
חי היא חיבי תלמוד לומר אל תאכלו ממנו
נא ובשל מבושל נא ובשל אמרתי לך ולא חי
ייכול היא מותר תלמוד לומר ויבי אש צלי אש
היכי דמי נא אמר רב כדאמרי פרסאי אברנים
אמר רב הסדא י' המבשל בחמי טבריא
בשבת פטור פסח שבשלו בחמי טבריא
חיבי מאי שנא בשבת דלא תולדות אש הוא
אמר רבא מאי חיבי דקתני דקא עבר משום
צלי אש רב חיבי בריה דרב נתן מתני
לה להא דרב הסדא בהדיא א"ר הסדא
המבשל בחמי טבריא בשבת פטור
ופסח שבשלו בחמי טבריא חיבי שעבר
משום צלי אש אמר רבא אכלו נא
לוקה
כאליו לא נאפה ה"ג גזי פסח עקר מנייה צישול שם לליה:
עולא אמר אפי' תימא ר' מאיר וכו'. הכל ממני פסח לציסול
מנה והיינו דלא כמסקנא דריכד מצרכין (גברות דף לח):
דקאמר התם עולא משמיה דר' יוחנן שלקות מצרכין עליהם שהכל
צישול מצמזמן מהם שם ירק ודמי ע"כ לא קאמר רבי יוסי אלא דבעינן טעם
מנה^ה ועולא לטעמיה דלא בעי לדחויא הכא טעמא דרבי יוסי דבעינן טעם מנה והתם נמי קאמר לרבי יוסי מצרכין שהכל:
לכך

חרוסת קאמר. מי אית לך דרבנן נמי חרוסת פליגי: לא סבירא
לי אלא בחרוסת נמי שרו והלכה כמותן: **כווסיה** דרב כהנא
מספגרא. דלמר רבנן חרוסת לא פליגי וכי אמר שמואל הלכה
כחכמים אחרת קאמר: **אין הלכה כרבי יוסי**. דלמר לעיל [מ:] חומץ
צומתן: **מאי** לאו. מדלא כמית חמין
שהתחילו ליפסח כבר אלא (א) כשאר
משקין הוא אחמועי נמי מחמע את
הניתן מחמלה לתוכו כדרב כהנא
אלמא שמואל כרב כהנא סבירא ליה
וכי קאמר שמואל הלכה כחכמים
אחרת קאמר ולא חרוסת: **לא מיאמה**
למית. את שהתחילו להחמין ולא מחמע
נמי את הניתן לתוכו דלא הו' כמים:
כמים. ובשל מצושל במים: **שמפיגין**
טעמן. שנותנין בו טעם שלהן: **ובשל**
מבושל. רביא הוא דקה ליה למיתכב
נא ומבושל: **לני קדר**. שמצטלין אותו
בקדירה בלא מים ובלא שום משקה
אלא מים הנפלטין משמנו. למאן דיליף
לה מק"ו הכא שרי לרבי דיליף מרביא
האי נמי בשל מצושל הוא: חיבי
מלקות על ארילתו: ר' יוסי היא.
דלמר צישול לאחר אפיה צישול הוא:
יואלין. ידי חובט מנה צריק השרוי
במצטלין לאחר אפייתו ואף על פי
שממסמס לחם הוא כל זמן שהוא
קיים שלא נימות לגמרי וכן במבושל:
אכל לא במבושל. דלאו לחם קרינא ציה
ואע"פ שכבר נאפה בתנור הואיל וחזר
וצישלו ציטלו ומותר לחם: **שאינה**.
דכדייה קרא ובשל מבושל דהו' ליה
למיתכב ומבושל וגו' הכתוב היא
בפסח: **יכול ללאו כל צורכו**. ואח"כ
צשלו היא חיבי והאי תנא הוא דלמר
לעיל ללאו ואח"כ צישלו חיבי. לישנא
אחריה יכול ללאו כל צורכו דשויא
חרוכא כדמפרש היא חיבי דלאו צלי
אש הוא אלא קלי אש חייב וזה עיקר
וראשון אינו כלום דההוא תנא כיון
דרבי קרא ללאו ואחר כך צישלו מה
לי שויה חרוכה מה לי לא שויה:
חרוכא. שרוף. חי. לגמרי שלא נללה
כלל: **נא**. צלי ואינו צלי: **יכול היא**
מוסר. לאכול ממנו חי לכתחלה דאפי'
איסורא נמי ליכא תלמוד לומר אל
תאכלו ממנו כי כי אש ולא זה
שאינו צלי והו' לאו שצכללות והאי תנא
סבר אין לוקין על לאו שצכללות:
דאמרי פרסאי אברנים. אותה לליה
צגלשון פרסי קרויה אברנים צגלשון
הקודש קרי נא: **חמי טבריא**. מעינות
רותחין: **פסח שביטלו בחמי טבריא**
חיבי. על ארילתו וקא קלחא דעתך
משום דלא תאכל מצושל: דלאו סולדות
אש היא. הלכך לאו צישול הוא דליהוי
חיבי משום אב מלאכה: **משום צלי** כי
אש צלי אש איכא ולא לאו צישול וצבר לוקין על לאו שצכללות:
בהדיא. דחיבי רב הסדא משום צלי אש ולאו משום צישול:
לוקה
לרבי יוסי דאית ליה הכא גזי מנה דציסול מצטל האפיה ה"ג צישול מצטל מהם שם ירק ודמי ע"כ לא קאמר רבי יוסי אלא דבעינן טעם
מנה^ה ועולא לטעמיה דלא בעי לדחויא הכא טעמא דרבי יוסי דבעינן טעם מנה והתם נמי קאמר לרבי יוסי מצרכין שהכל:
לכך

(א) [עיונין קב: ושי"ג],
(ב) [לעיל מ. א] [מוספגרא
פ"ה הי"ט. ד] בריכות לח:
(ג) [עיי' מוס' חולין קטו.
ד"ה ש"ן. ו] שבת מ.
(ד) יומת כתיב לגרום מאי
חיבי דקאמר, (ח) ב"מ
קטו: (ט) [גיי' ב"מ בפרק
ח' מהלכות ק"פ דין ד'
אמר אפי' אכל נא לוקה
וכי רבא אמר אין לוקין על
לאו שצכללות וכי' ב"מ
עוד בפרק י"ח מהלכות
סנהדרין דין ג' וע"ע מ"ט
ה"כ"מ פ"ח מהלכות מורית
דין ח' ויחלה לנירסמס
מ"ש' מוס' שבת דף קכ:
ד"ה גוריה ועוד שם ע:
ד"ה טוע וכו' לחין מהדק'
להקדים רבא לגבי ר"י
בשאר דוכתי וכו' אר"כ
פ"ד צמזמן סמון י"ט שאל
מנינו בלי הש"ס שקבע
דברי רבא קודם וכו' ע"ש.
(י) ש"ך לעיל במשנה
(כ) [ח' ד"ה דר"ש"ג].

תורה אור השלם

1. אל תאכלו מפגזו נא
ובשל מבושל במים כי
אם צלי אש ראשו על
קרבו ועל קרבו.
שמות ט ב

הגהות הב"ח

(א) גבי אין הלכה כרבי
יוסי מאי לאו מדא מצמת
חמועי נמי מחמעא כלי' ליה
ומינות מנמוה הוא ומינות
הא נתמק: (ב) ש"י ד"ה
מאי לאו וכו' אלתא בשרא
משקין אחמועי כלי' ויחיה
הוא נתמק:

מוסף רש"י

יוצאין ברקיק השרוי.
במים. ידי ארילת מנה של
מנהו וקרינן ציה לחם עוני
(ברכות לה).

מוסף תוספות

א. מחמת הקדירה
כשמחמומו ומבשלו. מוס'
ר"פ. ב. כשמבשל שם
מחום התנור. רש"י שם.
ג. אע"ג דליכא קרא. ח'
ה"ן. ד. דהא הו' תחילתו
עשה וסופו סופגין. מוס'
ר"פ. ה. פי' טעם מנה
לחם עוני, אבל לחם סבייה
הו'. מוס' שאנן.